

kierownikiem Centrum Pomocy Doraźnej dla Narkomanów w Orłowej-Porębie. Według naszego rozmówcy, każdy narkoman ma swoją drogę do narkomanii. Do najczęstszych przyczyn sięgnięcia po narkotyki zalicza m.in. presję otoczenia, namowę kolegów, chęć imponowania, postawę buntu wobec świata czy szkoły, chęć ucieczki od samotności... W ramach cyklu „Podróże kształcą” zajrzymy do Tarnowa, gdzie dowiemy się, jak można zadbać o porządek w mieście. (r)

Wice prezydent województwa śląskiego i okręgu morawsko-śląskiego Jan Misiarz i Evžen Tošenovský podpisują dokument o współpracy obu nadgranicznych regionów.
Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSNİK

NA DS. NARODOWOŚCI W NOWYM SKŁADZIE Z trzech Polaków

(db) - W ubiegły wtorek spotkali się w Pradze nowo mianowani wiceprezydenci ds. narodowości rządu RC. Na podstawie ustawy o mniejszościach narodowych na czele rady musi stać członek rządu i szef ministrów. Został nim wicepremier rządu i szef jego rady legislacyjnej Pavel Rychetský.

Prócz niego członkami rady ds. narodowości zostało 29 osób, w tym 18 przedstawicieli mniejszości oraz reprezentanci poszczególnych ministerstw, plani Prezydenta i Kancelarii ministra Praw Obywatelskich.

W skład grupy narodowej reprezentującej organie po raz pierwszy trzy osoby (do dotychczasowych członków,

WYSTAWY W DOMU NARODOWYM

Fotograficzny

on

(CIESZYŃ) (db) - Występ kapeli ludowej „Torka” uświetnił wtorkowy wieczór wystawy poplenerowej przyznanej przez cieszyńskich i zaolziańskich fotografików. Wystawa została otwarta w Domu Narodowym w Cieszynie.

Wzrost licznych uczestników wernisażu był sekretarzem polskiej części popleneru Bogdan Kasperk, wiceprezesa reprezentował dyrektor Centrum Cieszyńskiego Marian Demko. Przybyli też przedstawiciele zaolziańskiego Fotoklubu Jabłonków.

W związku z tym, że wystawa dokumentuje wyniki tegorocznego wspólnego pleneru obu towarzyszy fotograficznych, który odbył się jesienią w Łomnej Górze, została ona przygotowana jako wiodowydział. Wśród około 50 zgromadzonych zdjęć są wizerunki, portrety, akty itp. Do dyspozycji jest też katalog.

Wszyscy zainteresowani fotografikami zwiędzają wystawę w Domu Narodowym do 3 grudnia, po tym terminie nastąpi przeniesienie do Galerii „Strychu” czeskosłowackiej „Przebiegiem” (od 7 grudnia). Organizatorzy myślał też o pokazaniu jej pod koniec lutego w jablonskiej Galerii „Starym Kłasztorze”.

Wawrzyńca Fójcika i Tadeusza Szukcika, dołączył przedstawiciel praskiej Polonii, Michał Chrzastowski). „Po trzy osoby mają oprócz nas również Słowacy i Romowie” - informuje T. Szukcika. „Poza tym zasiadają w tym gremium tradycyjni Niemcy, Ukraińcy, Węgrzy i Grecy. Po raz pierwszy członkami rady zostali Bułgarzy, Chorwaci, Rusini i Rosjanie”.

W programie posiedzenia znalazły się przede wszystkim kwestie formalne. Odgłosowano regulamin obrad, którym będzie się to gremium w przyszłości kierować, poruszono też sprawę statutu rady, który ma być przyjęty na grudniowym posiedzeniu. Wybrano wiceprezidentów rady, którym został Jan Jafab. „Drugie wiceprezidentów zostanie dopiero wybrany, mamy zamiar zgłosić kandydaturę W. Fójcika” - dodał T. Szukcika.

Gośćmi obrad byli przedstawiciele Komisji Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka, którzy przedstawili informację o działalności tego organu w RC. W. Fójcika, korzystając z okazji, zaprosił ich do odwiedzenia Zaolzia w celu zapoznania się na miejscu z życiem największego skupiska autochtonicznej ludności polskiej.

„W trakcie posiedzenia otrzymaliśmy do zaopiniowania nowy dokument regulujący przyznawanie dotacji na działalność kulturalną mniejszości. Będziemy nad nim dyskutować na przyszłym zebraniu, kiedy też rozpatrzone zostaną wnioski dotyczące na wydawanie prasy mniejszościowej” - powiedział Tadeusz Szukcika.

PRZED KONCERTEM Z OKAZJI 15-LECIA „COLLEGIUM CANTICORUM”

W sobotę o godzinie 17.00 rozpocznie się w sali Teatru Cieszyńskiego uroczysty koncert z okazji 15. rocznicy powstania Polskiego Chóru Mieszanego „Collegium Canticorum”. Jedną z chórzystek, które związane są z tym zespołem od początku, jest Bogdana Najder. Z okazji jubileuszu chóru „Głos Ludu” poprosił o kilka refleksji i wspomnień związanych z pracą zespołu.

Warto było wspomnieć tych 15 lat na śpiewanie, próby i występy? - Nie chodzi o poświęcenie. O ile nie wszyscy, to na pewno zdecydowanie większość chórzystów działa w zespołach, bo kocha muzykę i śpiew, bo jest to ich

OKRĘG MORAWSKO-ŚLĄSKI MA UMOWĘ Z WOJEWÓDZTWEM ŚLĄSKIM Informacje i wspólna praca

OSTRAWA (mro) - Po dwóch latach przygotowań hetman Evžen Tošenovský oraz marszałek Jan Olbrycht podpisali wczoraj w Urzędzie Okręgowym w Ostrawie umowę o współpracy między okręgiem morawsko-śląskim i władzami samorządowymi województwa śląskiego.

W uroczystości uczestniczyli m.in. ambasador RC w Warszawie Jan Misiarz, konsulowie generalni - czeski w Katowicach Milošlav Bušek oraz polski w Ostrawie Marek Masuliani - wojewoda śląski Lechosław Jarzębski, a także przedstawiciele Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego - przez Zygmunta Stopa i Józefa Wierzoń.

Podczas wystąpienia przedstawiciele obydwu regionów Śląska poinformowali, że umowa zyskała aprobatę ministrów spraw zagranicznych (z czeskiej strony dodatkowi ministrowi spraw wewnętrznych) i z dniem podpisania stała się oficjalnym narzędziem polityki obu państw. Jej celem jest koordynacja działań, przyspieszenie wymiany informacji, sprzyjanie neutralizacji problemów oraz taka synchronizacja postępowania na arenie międzynarodowej, która umożliwi najpełniejsze korzystanie z funduszy strukturalnych UE.

Współpraca będzie dotyczyć gospodar-

ki, ekologii (zakładana jest koordynacja działań przy katastrofach żywiołowych czy spowodowanych przez człowieka), transportu i komunikacji (drogowej, kolejowej, wodnej - tu np. będzie lobbying w sprawie autostrady D 47 i A1), restrukturyzacji przemysłu ciężkiego, kultury, nauki (np. w perspektywie stworzenie Uniwersytetu Śląskiego sensu largo), turystyki, sportu, rekreacji. Będzie się też rozważać staro-nowe pomysły, jak transgraniczne szpitale, szkoły średnie, rozszerzenie nauki języka polskiego na czeskiej stronie.

Co roku strony opracują plan wspólnych przedsięwzięć. Nad ich realizacją będzie czuwać 8-osobowa wspólna komisja.

„Liczę na to, że do realizacji tej umowy włączą się aktywnie Polacy zamieszkali w Republice Czeskiej” - powiedział przed zebraniem marszałek Olbrycht. Dodał, że Zaolziacy mają wielką rolę do odegrania w nawiązywaniu

dwustronnej współpracy gospodarczej, a ich autem jest dwujęzyczność.

Choć umowa została zawarta na 5 lat, to - jak zaznaczył podczas uroczystego zgromadzenia Jan Misiarz - w dzisiejszej postaci przetrwa jedynie do wejścia naszych państw do UE. Tym samym stanowi asumpt do ustalania nowych ram współpracy w przyszłej Europie - już bez granic.

Planuje się, że pod koniec stycznia podpisana właśnie umowa zostanie uzupełniona o podobną, ale zawartą między władzami administracyjnymi Śląska, reprezentowanymi przez wojewodę śląskiego i hetmana naszego okręgu.

„KARBON INVEST” BEZ WĘGLOWEGO GORSETU Inwestuje w aluminium

OSTRAWA (s) - Ostrawska spółka akcyjna „Karbon Invest”, która dotychczasową działalność gospodarczą prowadziła w przemyśle górniczym, ostatnio zainwestowała również w przemysł metali kolorowych.

Wyrzucając przetarg „Karbon Investu” uzyskał kontrolę nad częścią majątku Huty Aluminium Brzdliczna s.a. w Bruntalsku oraz należącą do niej fabryki „Obaly” w Taborze. Firmie tej na skutek złego zarządzania groziła upadłość - jej zadłużenie sięga 3 mld koron. Istnieje nadzieja, że pieniądze „Karbon Investu” pozwolą hucie w Brzdlicznej i taborskiej fabryce opakowań aluminiowych wyjść na prostą.

Udziałowcami „Karbon Investu” są m.in. spółki węglowe OKD, CMD i Metalimex, co stawia ten koncern w absolutnej czołówce największych prywatnych firm produkcyjno-handlowych w RC. Zarządnia on około 33 tys. ludzi, natomiast jego roczny obrót finansowy wynosi 44 mld koron.

2 GRUDNIA W ZABRZU: KONCERT GALOWY „ŚLĄSKIEGO ŚPIEWANIA”

Kolejny sukces naszych

RADZIONKÓW (J.W.) - W Radzionkowach odbyły się eliminacje „Śląskiego Śpiewania”, w których w 150 pojedynkach programowych uczestniczyło ponad 2100 wykonawców. Z tego sami tylko uczniowie zaolziańskich szkół wypełnili 20 punktów programu.

W eliminacjach wystąpiło łącznie 92 młodych Zaolziaków. I ponownie zwyciężyli zarówno wysokim poziomem artystycznym, jak i solidnym przygotowaniem oraz zdyscyplinowaną postawą.

Spośród 20 pozycji programowych, które wykonał nasi reprezentanci, aż 12 zostało nagrodzonych.

Pierwsze miejsca w finale zajęli: Dominika Letocha (PSP Orłowa-Lutynia), duety Karolina Veselá i Joanna Wierzoń (przedszkole Karwina-Frysztat), Anna i Natalia Drag (PSP Jabłonków), Michał i Joanna Rzeszut (Stonawa) oraz zespół wokalo-instrumentalny „Lipka” (PSP Bukowice).

Drugie miejsca: Jolanta Gut (PSP Trzyniec-Końska), zespół „Gizdy” (PSP Karwina-Nowe Miasto) oraz chór szkolny „Crescendo” (PSP Bystrzyca).

POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie duże, lokalne opady deszczu, w górach śniegu. Temperatura nocy od 2 do -2 st., w dzień od 3 do 5 st. Wiatr południowo-zachodni 6-10 m na sek.

PIĄTEK - Chłodniej. Zachmurzenie duże, przejściowe opady śniegu. Temperatura nocy od 0 do -4 st., w dzień od 0 do 4 st. C. Chłodny wiatr północno-zachodni 5-9 m na sek.

hobby lub wręcz pasją życiową. Ja również mogę raczej mówić o 15 latach radości ze śpiewania. „Collegium Canticorum” powstało jako jeden z zespołów reprezentacyj-

Dotrzeć do serc

- Powody mogły być różne - w moim wypadku bardzo praktyczne. Przed „Collegium” śpiewałam w chórze w mojej rodzinnej miejscowości - w Dawkowie. W trakcie studiów musiałam z tego zrezygnować, bo nie mogłam przyjeżdżać na wtorkowe próby. „Collegium” natomiast spotykało się pier-

KONGRES ZAPRASZA DO DYSKUSJI PUBLICZNEJ Parlamentarzyści w »Strzelniczy«

CZ. CIESZYŃ (db) - Tradycją stało się już organizowanie przez Kongres Polaków spotkań publicznych z postami, senatorami oraz przedstawicielami władz okręgowych, którzy zostali wybrani w regionie zamieszkiwanym przez naszą mniejszość narodową. Najbliższe takie spotkanie odbędzie się w poniedziałek 26 listopada w saloniku muzycznym Ośrodka Społeczno-Kulturalnego „Strzelnica” w Cz. Cieszyne. Do udziału w nim zostali zaproszeni oprócz parlamentarzystów także przedstawiciele działających na Zaolziu stowarzyszeń gmin oraz władz czeskiej części Euroregionu „Śląsk Cieszyński”.

Tematem spotkania będzie wdrażanie

wotnie co dwa tygodnie w piątki - żeby studenci mogli dojechać. Oprócz tego zachęciłem mnie do wstąpienia do zespołu moja siostra i szwagier - w końcu jednak oni oboje wzięli udział bodajże w czterech próbach, a ja pozostałam... Jeśli chodzi o innych koleżanek, większość z nich przed „Collegium” spotkała się już ze śpiewem chóralnym, byli też wśród nas studenci wychowania muzycznego.

To, że tyłu ludzi udało mi się wciągnąć do zespołu, jest niewątpliwą zasługą Ł. Kaliny. A trzeba pamiętać, że od razu powstał wysoki poprzeczek repertuarowy.

ciąg dalszy na str. 4

W SOBOTĘ „JESIENNA IMPREZA NAUCZYCIELI” Tym razem na ludowo

CZ. CIESZYN (kor) - W minionych latach tradycyjna „Jesienna impreza nauczycieli” organizował Zarząd Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC najbliższej przy współpracy z 2. trzyniecką PSP, a odbywała się ona zazwyczaj w Domu PZKO w Lesznej Dolnej. Władze TNP postanowiły jednak zmienić formułę imprezy. Obecnie pilotować będą jesienne spotkania poszczególne dziesięcioletki. Pierwsza impreza w nowej szacie odbędzie się w najbliższą sobotę, a jej organizacji podjęła się cieszkocieszynska PSP.

Głównym organizatorem jest nauczyciel Marek Grycz, który jest zarazem kierownikiem zespołów folklorystycznych „Ołdrzychowice” i „Tyra”. Całość będzie zatem przebiegać na ludowo. O godz. 14.00 nauczyciele zwiędzą wystawę w szkolnej Izbie Regionalnej, gdzie wysłuchają wykładu Leszka Richtera, skosztują specjałów kuchni śląskiej i posłuchają kapeli „Ołdrzychowice”. O 15.00 rozpocznie się spotkanie w ośrodku „Strzelnica”. W programie spektakl teatralny szkolnego „3XY”.

▲ Dyrektorka bystrzyckiej PSP Wanda Tomćala oraz dyrektor szkoły w Łodygowicach Jerzy Jakubiec podczas urzędności przekazania daru pieniężnego. Fot. ROMAN GUŃKA

BYSTRZYCZANIE POMOGLI ŁODYGOWICOM Uczą solidarności

BYSTRZYCA (db) - Dyrekcja i nauczyciele Szkoły Podstawowej w Bystrzycy od dawna starają się uczyć młodzież pomagania innym. Przykładem takiej pomocy może być m.in. współpraca nawiązana z Domem Dziecka w słowackiej Oszcządzicy.

Po tegorocznych wakacjach postanowiono natomiast udać się do Łodygowic powiatu w Polsce. W związku z tym zainstalowano w bibliotece znajdującej się w kompleksie polskiej i czeskiej szkoły podstawowej skarbonkę na dary na ten cel. Przy współpracy z redakcją naszej gazety oraz cieszkocieszynskim Centrum Pedagogicznym miejscowa Agencja „Lucie” przygotowała też wystawę zdjęć szkół wyrażonych przez powódź.

Po oficjalnym zakończeniu zbiórki postanowiono przekazać uzyskaną sumę jednej z poszkodowanych szkół. W porozumieniu ze Śląskim Kuratorem Oświaty w Katowicach i czesko-

W odpowiedzi na listy otwarte

Z czasowym dystansem odpowiadając na listy otwarte opublikowane w „Głosie Ludu” nr 110 i 112 z września br.

Nie pobieram wszystkich gazet, artykuły owe trafiły do mnie ze spóźnieniem, za pośrednictwem ludzi, którzy są prenumeratorem gazety. Autorzy obu listów próbują zaszereżować mnie w poczet lekkich nacjonalistów, z czym nie mogę się zgodzić. Myślę, że gdyby dokładnie przeczytali ustawę i uświadomili sobie, że nie tworzone jej z myślą o jednej mniejszości, a o wszystkich żyjących na terytorium Republiki Czeskiej, nigdy nie wypowiadaliby się w ten sposób. Przecież pytanie, które mi zadano, brzmiało jasno: Jak oceniam ten dokument? (mowa o ustawie o mniejszościach narodowych). Ja odpowiadając, że będzie jedną z najlepszych prawnych norm tego typu w Unii Europejskiej, a także, iż uważam za mankament, że par. 2 nie określa wyraźnie, ilu obywateli Republiki Czeskiej deklarujących inną niż czeska narodowość tworzy mniejszość narodową. Czy chodzi o 5 obywateli, a może o 10 tysięcy? To nie zostało jasno określone. Ustawa mówi, że urzędy gminne muszą mieć dla obywateli, którzy deklarują przynależność do innej narodowości, druki w ich języku, ewentualnie tłumacza, jeżeli obywatel będzie się tego domagał. W ten sposób określone obowiązki spowodują w gminach większe wydatki, które zapłacić wszyscy podatnicy bez względu na narodowość. Kosztów tych gminom nikt nie zwróci. Czy nie lepiej byłoby owe środki finansowe przeznaczyć na kulturę mniejszości narodowych?

Według spisu ludności w dniu 3 marca 1991 roku w Republice Czeskiej żyło 315 tys. obywateli narodowości słowackiej, 59 400 - narodowości polskiej, 48 600 - niemieckiej, 32 900 - romskiej, 19 900 - węgierskiej i 8200 - ukraińskiej.

Kolejnymi mniejszościami byli Rosjanie (5100 obywateli), Bułgarzy (3500), Grecy (3400), Rusini (1900) i Rumuni (1050).

Wszyscy ci obywatele RC stanowią mniejszości narodowe według obowiązującej ustawy. Wyniki ostatniego spisu ludności, który odbył się niedawno, niewiele w tej kwestii zmieniają. Przytoczone liczby ilustrują obecność mniejszości narodowych w RC. Z tego wynika mój pogląd na problem i większe wydatki urzędów gminnych. Będą one musiały iść, zgodnie z prawem,

do dyspozycji druki urzędowe i druki. Nie chodzi tu wyłącznie o ilość druki, które przedstawicielstwo mniejszości. Problem jest o wiele szerszy. Przykład: W powiecie karwiskim żyje 24 000 obywateli deklarujących narodowość słowacką, w Gostyniu 17 500. Ponadto są tu Niemcy, Czechy, Rumuni i Romowie. To także trzeba brać pod uwagę.

Każdy obywatel tej - i nie tylko tej - republiki - ma prawo używać swojego języka ojczystego, ma prawo do udziału w kulturze i do wyrażania swojej kultury. Nie można jednak stawiać tego w związku z problemem wielojęzyczności i mówić o oznakowaniu budynków publicznych.

Barzo intensywnie odczuwamy, że nasze wysiłki mające na celu ponowne umieszczenie mniejszości w polityce państwa, nie powiodły się. Powiedzieć na pytanie „Głos Ludu” o tym, że nie dysponujemy odpowiednią ilością pieniędzy do tego przyczynił się przede wszystkim brak pieniędzy. A że pytanie mnie, dlaczego w Czechach nie zastąpił języka czeskiego w urzędach, to uważam za całkowicie niezrozumienie moich odpowiedzi i nie wzięcie ich do mniejszości, z którym słuchasz się utraciłaś.

Każdy naród dumny jest ze swojej przeszłości. Każdy naród ma swoje specyficzne mentalne cechy, które nie da się zmienić, ucząc w ramach szkoły jednego wyznacznika, czy to w języku, czy w kulturze. Nie ma więc sensu uczyć w ramach szkoły jednego wyznacznika, czy to w języku, czy w kulturze. Nie ma więc sensu uczyć w ramach szkoły jednego wyznacznika, czy to w języku, czy w kulturze.

Ważnym elementem jest również kwestia wydatków. Wydatki te nie mogą być pokrywane z budżetu państwa, ale z budżetu gmin. Wydatki te nie mogą być pokrywane z budżetu państwa, ale z budżetu gmin.

OSTATEM BLISKO 29 MLN KORON BUDUJĄ NOWY DOM OPIEKI SPOŁECZNEJ Mieszkania dla 24 osób

▲ W budowie: armatura i fragmenty betonowych fundamentów stonawskiego domu opieki społecznej. W głębi „stary” dom opieki społecznej, w którym jesienią życia spędza sześcioro pensjonariuszy. Fot. MAREK SANTARIUS

STONAWA (s) - W Stonawie trwa budowa nowego domu opieki społecznej, w którym znajdą się mieszkania dla 24 osób w podeszłym wieku. W tym samym budynku znajdzie się 18 mieszkań jednopokojowych oraz trzy dwupokojowe dla par małżeńskich.

Investor zakłada, że nowy stonawski dom opieki społecznej będzie w 90 procentach zamieszkały przez ludzi o ograniczonej sprawności fizycznej. Pozostałe 10 procent mieszkań zarezerwowane jest dla ludzi poruszających się na wózkach inwalidzkich. Aby więc ułatwić jego pensjonariuszom kontakt z otoczeniem światem, zlokalizowano go w samym centrum gminy. Stanie on na tyłach kamienicy mieszkalnej znanej w Stonawie pod nazwą „Wrąnkówka”, skąd jest blisko na pocztę, na „gminę”, do katolickiej kościoła i na cmentarz oraz do Domu PZKO, Domu Robotniczego i do ośrodka zdrowia. Tylko kil-

JEST WRAŻLIWY NA POTRZEBY BLIŻNIEGO W stacji krwiodawstwa jak w domu

W gronie honorowych krwiodawców z okręgu morawsko-śląskiego, którzy ostatnio odznaczani zostali złotym krzyżem za 80, 120 lub 160 odbiorów krwi, znalazł się mieszkaniec Olbrachcic - Czesław Kornas. Ten młody, 38-letni człowiek przebojem wdarł się do absolutnej czołówki honorowych krwiodawców w skali całej Republiki Czeskiej.

▲ Czesław Kornas już 176 razy odwiedził karwiską stację krwiodawstwa, za co otrzymał złoty krzyż pierwszego stopnia. Fot. MAREK SANTARIUS

Stałym ofiarodawcą tego zyciodajnego plynu został przed trzynastu laty. Z wdzięczności, że lekarz uratował życie jego żonie, której podczas ciężkiego porodu groziło wykrwawienie. Wtedy wprowadził nie skorzystał jeszcze z jego krwi, jak błędnie poinformowała stonawska telewizja lokalna, ale od tam był stałym niezawodnym „współpracownikiem” karwiskiego banku krwi. Fakt, że aż 176 razy oddawał się do jego dyspozycji, jest dowodem na to, że dogadanie zywot bliźniego i jest wrażliwy na jego potrzeby.

Krew i osocze z grupy 0+ Czesław Kornas oddaje regularnie: po pół litra krwi na kwartał oraz 0,8 litra osocza przy znacznie większej częstotliwości. W karwiskiej stacji krwiodawstwa czuje się już wiec jak w domu. Czterdziestokrotnie korzystano z jego krwi, a 127 razy z osocza. Myli się jednak ten, kto sądzi, że odbiło się to na jego formie fizycznej. A jeśli już, to tylko w sensie pozytywnym. Bo pan Czesław to chłop na schwał, który cieszy się bardzo dobrym zdrowiem. Niejako przy okazji swego 13-letniego „kanery” krwiodawcy został po-

siadaczem całej kolekcji wyróżnień, którymi Czerwony Krzyż, tudzież państwo i społeczeństwo spłaca swój dług wdzięczności. Ma już więc złotą plakietkę za 40 odbiorów krwi, złoty krzyż 3. stopnia za 80 odbiorów, złoty krzyż 2. stopnia za 120 odbiorów oraz właśnie niedawno zdobyte najwyższe odznaczenie - złoty krzyż pierwszego stopnia, którym dekorowani są 160-krotni dawcy krwi.

Zapyaliśmy naszego rozmówcę, czy to aby już nie koniec jego kontaktów ze stacją krwiodawstwa? Wszak zabrakło dlań odznaczeń. Odparł, że w żadnym wypadku. Póki mu zdrowie dopisze, a szpitalom nadal będzie potrzebna jego krew, nie odmówi im. Zresztą swęj krwi nie oddaje dla splendoru i odznaczeń, lecz z potrzeby serca. (s)

Kalendarz ścienny ze Świdrem

Przed dwoma tygodniami witrny niektórych księgarni w Cz. Cieszynie i Trzyniecu zaczęły przykuwać wzrok planszą z kilkunastu znanymi skądś obrazkami. Pełnymi ukrytego głębi w głębi ciepła i niepokojącej zewnętrznej ekspresji. Tak, to on, Świdr - wystarczyło przystąpić, żeby mieć pewność. Nasz największy, legendarny, ciągle do końca nie przyswojony artysta pedzła i dłużej i trzeciej tercjii ubiegłego wieku.

Planusza to karta tytułowa kalendarza ściennego na rok 2002. Poulkadane na niej reprodukcje patrującej w środku, ale już w dużo większej skali, poszczególnym miesiącom. Olejny obraz zimo-

wego szalasu - styczniowi, gwasz góralki - lutemu, tajemnicze akwarelowe oblicze kobiety - kwietniowi... Co karta, to inny klimat, inny świat. Trudno wprost uwierzyć, że te wszystkie tak różne w swej treści tematy znalazły odzew w osobowości jednego człowieka.

Niestety, jak za życia artysty, tak i dziś, niespełna pięć lat po śmierci, dzieło Franciszka Świdra i sama postać tego niezłomnego człowieka pozostają wielką niewiadomą. Jakims niejasnym symbolem wielkości minionego czasu, jakąś bałecznią uludą z mitologii narodowej Zaolziańców.

Tymczasem F. Świdr był tu z nami bardziej niż ktokolwiek inny. Nosił tę naszą ziemię bez przerwy w sobie. Spierał

się o nią i walczył tak samo, jak o swoją - wielką wielkością ziemi - sztukę. Doznanie sprzed witrny księgarni jest jednym z najradosniejszych, jakie nam było dane doświadczyć. Wydanie kalendarza z reprodukcjami malarstwa Świdra-rodzi bowiem nadzieję, że ten zyska i twórczości naszych artystów pójdzie w zapomnienie.

Kalendarz ścienny... A czemu nie? Czy istnieje lepsza forma popularyzacji sztuki od karty z reprodukcją obrazu na ścianie? Wątpliwe. Dlatego z serca wypada pogratulować pomysłu wydawcy, spółce Region Silesia w Cz. Cieszynie. I z nadzieją czekać na dalsze.

ASANKA

▲ Prace Franciszka Świdra zreprodukowane w kalendarzu: Akwarelowy portret i studium kwaszowe do nie istniejącego już obrazu pt. „Brygada kulturalna”, który znajdował się dawniej w hotelu „Piast”.

NAJWIĘKSZE MULTIKINO W OKRĘGU MORAWSKO-ŚLĄSKIM Inny wymiar kina

OSTRAWA (wak) - Państwo Jan i Tamara Kotulowa z Hawerzowa byli osobami, które jako jedne z pierwszych przekroczyły w ub. piatek progi nowo otwartego multikina mieszczącego się w obiekcie największego w Ostrawie domu handlowego - „Futurum”. Jak przyznali, przyszli tutaj wraz z dwoma synami, byli bowiem ciekawi, jak ten imponujący obiekt wygląda w środku.

Ostrawskie kino, jak dotąd jedynie tego rodzaju przedsięwzięcie w okręgu morawsko-śląskim, jest największym „dzieckiem” spółki CineStar w naszym kraju. Jest co oglądać i z czego korzy-

tać: osiem nowych sal projekcyjnych, wyposażonych w sprzęt do odtwarzania dźwięku metodą cyfrową i klimatyzacja, pomieszczenia 2009 widzów. Obiekt zaprojektowany został tak, że bez trudu mogą z niego korzystać osoby z ograniczoną możliwością poruszania się. Widzowie mogą też zjeść do baru i kawiarńki. Jedną z sal przygotowano w ten sposób, aby mogły się w niej odbywać inne imprezy kulturalne.

W ciągu tygodnia w multikinie odbędzie się 350 seansów, w ciągu roku - 130 premier filmowych, na które zapraszani będą również ich twórcy. Trzeba jednak wspomnieć o cenie biletów, które do najtańszych nie należą. Dorosli zapłacią za bilet 109, dzieci 79, seniorzy oraz studenci - 89 korun. Filmy wyświetlane są codziennie od godz. 14.00 do 24.00, w ofercie są także tzw. poranki. Są to przedpłodniowe sobotnio-niedzielne i świąteczne seanse filmowe dla widzów bez ograniczenia wieku.

W RC jest takich multikin osiem. Cztery są w Pradze, dwa w Brnie i po jednym w Hradcu Kralowej i Ostrawie.

KLUB PROPOZYCJI PROPONUJE Pogranicze pod lupą

W ostatnich latach dochodzi na pograniczu polsko-czeskim, Zaolzia nie wyjąwszy, do istotnych zmian w procesach społeczno-kulturalnych miejscowej ludności, które mają również wielki wpływ na kształtowanie się świadomości narodowej i społecznej zaolziańskich Polaków. Prof. dr hab. Halina Rusek z Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie może to udokumentować na podstawie przeprowadzonych przez siebie badań ankietowych.

Klub Propozycji przy MK PZKO w Karwinie-Przyszacie zaprasza wszystkich zainteresowanych tymi istotnymi dla naszej polskiej społeczności zaolziańskich zagadnieniami na prelekcję prof. Haliny Rusek pt. „Najnowsze procesy społeczno-kulturalne zachodzące na pograniczu polsko-czeskim”, która odbędzie się we fryzackim Domu PZKO we wtorek 27 bm. o godz. 17.00. (J.W.)

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

NA POSIEDZENIU RADY MIEJSKIEJ: Już o świątach

CZ. CIESZYN (kor) - Tradycyjne targi świąteczne odbędą się w dniach 11-24 grudnia br. na rynku - zdecydował jednogłośnie cieszkocieszynscy radni. Wszyscy uważają, że jarmark najlepiej wprowadzi mieszkańców miasta w świąteczny nastrój.

Przez dwa tygodnie będzie można w stojących na rynku stoiskach sprawić świąteczne zakupy, nabyć piękną choinkę, a także skosztować świątecznych wypieków, dań kuchni regionalnej oraz... dobrych trunków. Choć na co dzień obowiązuje rozporządzenie o zakazie sprzedaży alkoholu w miejscach publicznych, w związku z targami rada miejska zdecydowała się na wyjątek. Będzie zatem można zagrażać się grzaniem winem, miodem pitnym czy tradycyjną zaolziańską miódłą.

Chęć ustawienia na rynku stoiska wyraziło już wielu miejscowych przedsiębiorców, pozostali zainteresowani mogą się zgłosić w Urzędzie Miejskim w wydziale zarządzania majątkiem.

W »Kasowym« wre robota

BYSTRZYCA (db) - Wielki plac budowy przypomina od kilkunastu miesięcy mostek Dom PZKO, zwany popularnie „Kasowym” w Trzyniecu. W tym samym miejscu inwestycja mosteczka „Kasa Raffaeisenka” była w 1935 roku głównym przedsięwzięciem budowy tego gmachu. Na początku roku bowiem mosteczko podległo zburzeniu części budynku, w której mieściły się toalety, mieszkaniu nowej przybudówki. Pezetkaowcy chcieliby sfinalizować budowę do 15 grudnia.

Powody podjęcia decyzji o przebudowie Domu PZKO były proste. Zapadła decyzja o wybudowaniu nowego budynku, który miałby służyć jako siedziba dla pracowników. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

W »Kasowym« wre robota

W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

PEZETKAOWCOM POMAGA TEŻ URZĄD GMINNY

BYSTRZYCA (db) - Wielki plac budowy przypomina od kilkunastu miesięcy mostek Dom PZKO, zwany popularnie „Kasowym” w Trzyniecu. W tym samym miejscu inwestycja mosteczka „Kasa Raffaeisenka” była w 1935 roku głównym przedsięwzięciem budowy tego gmachu. Na początku roku bowiem mosteczko podległo zburzeniu części budynku, w której mieściły się toalety, mieszkaniu nowej przybudówki. Pezetkaowcy chcieliby sfinalizować budowę do 15 grudnia.

Powody podjęcia decyzji o przebudowie Domu PZKO były proste. Zapadła decyzja o wybudowaniu nowego budynku, który miałby służyć jako siedziba dla pracowników. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

W »Kasowym« wre robota

W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

W »Kasowym« wre robota

W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

W »Kasowym« wre robota

W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

W »Kasowym« wre robota

W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

W »Kasowym« wre robota

W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

W »Kasowym« wre robota

W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

W »Kasowym« wre robota

W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

W »Kasowym« wre robota

W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

W »Kasowym« wre robota

W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym. W tym celu należało zburzyć część istniejącego budynku, który był w złym stanie technicznym.

- TC 1: 5:00 Europa-dz. 5:35 Siatki 5:55 Siatki 6:30 Tętno: praca i życie 6:45 Wiadomości 6:55 Podróżnik 7:05 Księżyc (anim. franc.) 7:10 Siatki (anim. franc.) 7:15 Siatki (anim. franc.) 7:20 Siatki (anim. franc.) 7:25 Siatki (anim. franc.) 7:30 Siatki (anim. franc.) 7:35 Siatki (anim. franc.) 7:40 Siatki (anim. franc.) 7:45 Siatki (anim. franc.) 7:50 Siatki (anim. franc.) 7:55 Siatki (anim. franc.) 8:00 Siatki (anim. franc.) 8:05 Siatki (anim. franc.) 8:10 Siatki (anim. franc.) 8:15 Siatki (anim. franc.) 8:20 Siatki (anim. franc.) 8:25 Siatki (anim. franc.) 8:30 Siatki (anim. franc.) 8:35 Siatki (anim. franc.) 8:40 Siatki (anim. franc.) 8:45 Siatki (anim. franc.) 8:50 Siatki (anim. franc.) 8:55 Siatki (anim. franc.) 9:00 Siatki (anim. franc.) 9:05 Siatki (anim. franc.) 9:10 Siatki (anim. franc.) 9:15 Siatki (anim. franc.) 9:20 Siatki (anim. franc.) 9:25 Siatki (anim. franc.) 9:30 Siatki (anim. franc.) 9:35 Siatki (anim. franc.) 9:40 Siatki (anim. franc.) 9:45 Siatki (anim. franc.) 9:50 Siatki (anim. franc.) 9:55 Siatki (anim. franc.) 10:00 Siatki (anim. franc.) 10:05 Siatki (anim. franc.) 10:10 Siatki (anim. franc.) 10:15 Siatki (anim. franc.) 10:20 Siatki (anim. franc.) 10:25 Siatki (anim. franc.) 10:30 Siatki (anim. franc.) 10:35 Siatki (anim. franc.) 10:40 Siatki (anim. franc.) 10:45 Siatki (anim. franc.) 10:50 Siatki (anim. franc.) 10:55 Siatki (anim. franc.) 11:00 Siatki (anim. franc.) 11:05 Siatki (anim. franc.) 11:10 Siatki (anim. franc.) 11:15 Siatki (anim. franc.) 11:20 Siatki (anim. franc.) 11:25 Siatki (anim. franc.) 11:30 Siatki (anim. franc.) 11:35 Siatki (anim. franc.) 11:40 Siatki (anim. franc.) 11:45 Siatki (anim. franc.) 11:50 Siatki (anim. franc.) 11:55 Siatki (anim. franc.) 12:00 Siatki (anim. franc.) 12:05 Siatki (anim. franc.) 12:10 Siatki (anim. franc.) 12:15 Siatki (anim. franc.) 12:20 Siatki (anim. franc.) 12:25 Siatki (anim. franc.) 12:30 Siatki (anim. franc.) 12:35 Siatki (anim. franc.) 12:40 Siatki (anim. franc.) 12:45 Siatki (anim. franc.) 12:50 Siatki (anim. franc.) 12:55 Siatki (anim. franc.) 13:00 Siatki (anim. franc.) 13:05 Siatki (anim. franc.) 13:10 Siatki (anim. franc.) 13:15 Siatki (anim. franc.) 13:20 Siatki (anim. franc.) 13:25 Siatki (anim. franc.) 13:30 Siatki (anim. franc.) 13:35 Siatki (anim. franc.) 13:40 Siatki (anim. franc.) 13:45 Siatki (anim. franc.) 13:50 Siatki (anim. franc.) 13:55 Siatki (anim. franc.) 14:00 Siatki (anim. franc.) 14:05 Siatki (anim. franc.) 14:10 Siatki (anim. franc.) 14:15 Siatki (anim. franc.) 14:20 Siatki (anim. franc.) 14:25 Siatki (anim. franc.) 14:30 Siatki (anim. franc.) 14:35 Siatki (anim. franc.) 14:40 Siatki (anim. franc.) 14:45 Siatki (anim. franc.) 14:50 Siatki (anim. franc.) 14:55 Siatki (anim. franc.) 15:00 Siatki (anim. franc.) 15:05 Siatki (anim. franc.) 15:10 Siatki (anim. franc.) 15:15 Siatki (anim. franc.) 15:20 Siatki (anim. franc.) 15:25 Siatki (anim. franc.) 15:30 Siatki (anim. franc.) 15:35 Siatki (anim. franc.) 15:40 Siatki (anim. franc.) 15:45 Siatki (anim. franc.) 15:50 Siatki (anim. franc.) 15:55 Siatki (anim. franc.) 16:00 Siatki (anim. franc.) 16:05 Siatki (anim. franc.) 16:10 Siatki (anim. franc.) 16:15 Siatki (anim. franc.) 16:20 Siatki (anim. franc.) 16:25 Siatki (anim. franc.) 16:30 Siatki (anim. franc.) 16:35 Siatki (anim. franc.) 16:40 Siatki (anim. franc.) 16:45 Siatki (anim. franc.) 16:50 Siatki (anim. franc.) 16:55 Siatki (anim. franc.) 17:00 Siatki (anim. franc.) 17:05 Siatki (anim. franc.) 17:10 Siatki (anim. franc.) 17:15 Siatki (anim. franc.) 17:20 Siatki (anim. franc.) 17:25 Siatki (anim. franc.) 17:30 Siatki (anim. franc.) 17:35 Siatki (anim. franc.) 17:40 Siatki (anim. franc.) 17:45 Siatki (anim. franc.) 17:50 Siatki (anim. franc.) 17:55 Siatki (anim. franc.) 18:00 Siatki (anim. franc.) 18:05 Siatki (anim. franc.) 18:10 Siatki (anim. franc.) 18:15 Siatki (anim. franc.) 18:20 Siatki (anim. franc.) 18:25 Siatki (anim. franc.) 18:30 Siatki (anim. franc.) 18:35 Siatki (anim. franc.) 18:40 Siatki (anim. franc.) 18:45 Siatki (anim. franc.) 18:50 Siatki (anim. franc.) 18:55 Siatki (anim. franc.) 19:00 Siatki (anim. franc.) 19:05 Siatki (anim. franc.) 19:10 Siatki (anim. franc.) 19:15 Siatki (anim. franc.) 19:20 Siatki (anim. franc.) 19:25 Siatki (anim. franc.) 19:30 Siatki (anim. franc.) 19:35 Siatki (anim. franc.) 19:40 Siatki (anim. franc.) 19:45 Siatki (anim. franc.) 19:50 Siatki (anim. franc.) 19:55 Siatki (anim. franc.) 20:00 Siatki (anim. franc.) 20:05 Siatki (anim. franc.) 20:10 Siatki (anim. franc.) 20:15 Siatki (anim. franc.) 20:20 Siatki (anim. franc.) 20:25 Siatki (anim. franc.) 20:30 Siatki (anim. franc.) 20:35 Siatki (anim. franc.) 20:40 Siatki (anim. franc.) 20:45 Siatki (anim. franc.) 20:50 Siatki (anim. franc.) 20:55 Siatki (anim. franc.) 21:00 Siatki (anim. franc.) 21:05 Siatki (anim. franc.) 21:10 Siatki (anim. franc.) 21:15 Siatki (anim. franc.) 21:20 Siatki (anim. franc.) 21:25 Siatki (anim. franc.) 21:30 Siatki (anim. franc.) 21:35 Siatki (anim. franc.) 21:40 Siatki (anim. franc.) 21:45 Siatki (anim. franc.) 21:50 Siatki (anim. franc.) 21:55 Siatki (anim. franc.) 22:00 Siatki (anim. franc.) 22:05 Siatki (anim. franc.) 22:10 Siatki (anim. franc.) 22:15 Siatki (anim. franc.) 22:20 Siatki (anim. franc.) 22:25 Siatki (anim. franc.) 22:30 Siatki (anim. franc.) 22:35 Siatki (anim. franc.) 22:40 Siatki (anim. franc.) 22:45 Siatki (anim. franc.) 22:50 Siatki (anim. franc.) 22:55 Siatki (anim. franc.) 23:00 Siatki (anim. franc.) 23:05 Siatki (anim. franc.) 23:10 Siatki (anim. franc.) 23:15 Siatki (anim. franc.) 23:20 Siatki (anim. franc.) 23:25 Siatki (anim. franc.) 23:30 Siatki (anim. franc.) 23:35 Siatki (anim. franc.) 23:40 Siatki (anim. franc.) 23:45 Siatki (anim. franc.) 23:50 Siatki (anim. franc.) 23:55 Siatki (anim. franc.) 24:00 Siatki (anim. franc.)

PANTERY CORAZ LEPIEJ FATALNA TRZECIA TERCJA HCST W PRAJIE Hawierzów staje się twierdzą

Z dwoma próbnymi spotkaniami Hawierzów... Fatalna trzecia tercja HCST w Praj... Hawierzów staje się twierdzą

W ostatnim meczu... Fatalna trzecia tercja HCST w Praj... Hawierzów staje się twierdzą

W ścisłej czołówce... Ekstraliga szachowa... Karkarwa - BT Tregumec

Równy krok czołówki ekstraligi na stolarkę... Ósma kolejka dla gości... Ekstraliga tenisa stołowego

Doniesienia z terenu... W VI międzynarodowych mistrzostwach RC juniorów... Bismarnek II ligi siatkówki

Legia Warszawa - Ruch Chorzów 2:4 w 1. meczu 1/4 finału... Ranking FIFA: Polska zajmuje 33 miejsce

Elektrycy wiceliderami tabeli na wyjazdach bez porażki Dzieciomorrowce przed nową szansą

Przed kilkunastoma dniami dobiegła końca pierwsza połowa rozgrywek... Dzieciomorrowce przed nową szansą

GŁOS LUDU GAZETA POLAKÓW W REPUBLICIE CZESKIEJ

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICIE CZESKIEJ NR 136 CENA 6 Kč

Stelmachowski na Zaolziu

W sobotę 24 listopada 2001 roku... Stelmachowski na Zaolziu

Nasz widz pozna zespoły z całego regionu Nad Olzą z teatrem

Wizyta w siedzibie Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego... Wzrost w wyścigu

Wzrost w wyścigu... Wzrost w wyścigu

Wzrost w wyścigu... Wzrost w wyścigu

Wzrost w wyścigu... Wzrost w wyścigu

Wzrost w wyścigu... Wzrost w wyścigu

Wzrost w wyścigu... Wzrost w wyścigu

Wzrost w wyścigu... Wzrost w wyścigu

Wzrost w wyścigu... Wzrost w wyścigu

Wzrost w wyścigu... Wzrost w wyścigu

Wzrost w wyścigu... Wzrost w wyścigu

